

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

22985.

Még mint egy 30 évvel ezelőtt Csongrád városa úgy volt feltüntetve a magyar földrajz irodalomban, mint egyike azon kisebb mezővárosoknak, melyeknek lakói mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkoznak.

Akik három évtizeddel ezelőtt ösmerték városunkat, azt mondják, igaz ugyan, hogy lakóinak a száma alig tett ki 15.000-t, de azért az a 15 ezer lélek sokkal nagyobb megelégedésben, boldogságban élt, mint ma az a 22985 lélek, kik közül a legnagyobb rész csak nehéz munkával, véresverejétkkel keresi mindennapi kenyerét.

Hogy ma, nállunk oly nehéz a megélhetés, ennek nem a rohamosan haladó civilizáció az oka, mint azt nagyon sokan állítják, ellenkezőleg a nehéz megélhetésnek az okát abban leljük, hogy városunk lakói még ma is messze állanak más ugyanannyi lelket számláló művelt városoktól. Szóval a nyugat-európai civilizáció városunkban még nagyon kevés tért hódított.

Tény az, hogy a mi népünk a civilizációtól még mindig irtózik. Tény az, hogy a nyugat-európai kultúra nállunk csak hírből ösmertes. Hasztalan iparkodnak terjeszteni egyesek, hasztalan próbálgatják fejébe verni népünknek, hogy

térjenek el ősdi szokásuktól, eddig kárba vesztett fáradság és hiába való erőlködés, mely megtörik népünk esőkönyöségén.

A mi népünk, még ma is abban a téves hitben él, hogy másból nem lehet megélni, mint a földművelésből. Evék hosszú során dolgozik fárad, csak azért, hogy legalább $\frac{1}{2}$ hold földet vehessen. Minden gondolata, minden törekvése — a föld. A föld utáni vágy szüli az agrárszocializmust — a földéhséget.

Azonban aki azt hiszi, hogy a mi népünk valami kitünő földművelő, hát az ugyan csalatkozik. A mi népünk ép oly kezdetleges módon műveli földjét, mint művelték ezelőtt évszázadokkal a jobbágyi rabiga alatt roskadozó ősei.

Felszántani és bevetni a földet ősszel és azután összetett kézzel nézni, hogy mint kel ki a vetés, mint érik meg kasza alá és ha a jég, vagy egyéb Istencsapásai tönkre nem tették, learatni.

Búzát, árpát, zabot vetni, kukoriczát ültetni, learatni, le kaszálni, elnyomtatni, lemorzsolni, eladni vagy megőröltetni, megdaráltatni, disznót hizlalni ha a sertésvész be nem üt, eddig terjed a földművelési tudománya a mi földművelőseinknek. De, hogy miként kell okszerűen szántani, trágyázni, aratni, hogy miként kell a föld termőerejét fokozni és termőképességét

ki nem aknázni, rablógazdaságot nem üzni, azzal már nem törődik, azt már nem tudja, de tudni nem is akarja.

A modern, okszerű gazdálkodást úgy szólván csak a nagyobb uradalmakban kultiválják. A mi népünk még ma is azt hiszi, hogy a föld csak gabona termelésre van eremtve, más művelési ágat, mint a gabona termelést nem is ismer, de nem is akar ismerni.

Mi, akik ösmerjük a magyar földművelő nép gondolkozási módját, tudjuk, hogy a magyar alföldi nép csak a föld termőerejére támaszkodik; Csak a föld műveléséből véli elérhetni boldogulását, tehát a termőföldbe helyezi minden bizalmát; nagyon helytelennek, és mi több, veszedelmesnek tartjuk azt az irányt amelyet az ország irányadó férfiai hangoztatnak. Az agrarizmus mely most uralja a helyzetet, oly veszedelmes lejtőre vezet a különben is földéhes magyar alföldi munkás népet, mely évekre, sőt évtizedekre vissza fogja vetni a haladás útjáról és egyenest az agrárszocializmus karjaiba dobja.

Az ipar, kereskedelem, a tudomány és művészet ma már háttérbe szorul. A nemzet fentartó elem csak a földművelő. Csak a föld az amely biztosítja az állam létét, csak a földművelés az amire sujt kell fektetni.

Hát hiszen, mi ösmerjük, hogy



Szalay Böske.

Irtá: Sekulus.
(Folytatás.)

De mi köze mindehhez Szalay Böskének? Majd megmondom. E két fentebb említett előkelőség nagy szerepet játszik Szalay Böske életében. Ugyan is ezt szóról-szóra kell érteni. A szolgabíró úr és a Benedick Tihamér nagy szerepet játszanak Tótfalun és e játszás természetesen Szalay Böske életének tartalma alatt történik.

Őn kikéri magának a roszt mondat vicczeket? Helyes.

* * *

Bent borozgattunk Laczival és Bálinttal a Szalayék hátulsó szobájában. Már a második üvegnél tartottunk. Jókor volt, sohse felejtem. Nem a bort kérem. Dehogy. Azt nem felejtem el soha, amit borozás közben láttam. Hogy mit láttam? A hogy vesszük!

Ott ült az ottomán egyik sarkában és mosolygó okos szemével nézett bennünket. Hallgatta amit Laczival az irodalom-

ról beszélgettünk. Előhozakodtunk a már meg és még meg nem irt számságainkkal. Tetszik tudni: Laczi is ír. Aztán egyszerre oda fordult hozzám.

— Ugye ön verseket is ír? Hallottam.

Szerettem volna eltitkolni, de már késő volt. Valamelyik gunyolódó ajak elszólt a szörnyű bűnömöt.

— Igen irok azaz irtam.

Irjon kérem a legyezőmre egy emlékverset. Megteszi? Egy úgynevezett «bor-sodzás» futott végig az úgynevezett hátamon. Hogy lehessen ilyen isteni leányunk a kerését visszautasítani? Honnan törtem rajra a fejemet, de nem tudtam ki spekulálni semmit.

— Kérem szívesen. Előkerített valahonnan egy legyezőt, melyen már meglehetősen számban szerénykedtek a versek és prózák egyaránt. Csupa szép dolog, híres művész ujaiból kifolyólag. Egy rémes poetikus ábrázatot vágtam és végig néztem a legyezőn, hol kinyitottam hol becsuktam és lezser nemtörődomséggel színeltem, mint figyelek Bálint udvarlására. Ez alatt azon törtem a fejem mit irjak a legyezőre. Nem szerettem volna felsülni. Egy fél óra hozsztat gondolkodtam, mialatt egy harmaik

üveg ürült ki. Végre egy nyolcz soros verset kispekuláltam. Már csak le kellett írnom.

— No irt már?

Hejnye majd elfeledtem. Nézze meg az ember! És — Immár egész könnyedséggel — ezerúval oda bidgyesztettem a legyezőre:

Legyezőre, legyezőre
Verset írni köne:
Hej de, hej de, nem igen van
Rim a legyezőre.

Mégis, mégis szépen rimel
A legszebb Bösköre:
Eltég is lesz versből ennyi
Egy kis legyezőre.

Óriási kacaj. Győztem. Még rossz verssel poeta ennyi elismerést nem aratott mint én ezzel. A renomé meg volt állapítva.

Azt üzenem magának Böske, hogy ha nem lesz más dolga törölje kijázt a verset a legyezőjéről, mert ha nem töröli ki, ugy szavamra mondom Önnek: több veret nem irok soha.

(Vége.)

a földművelés ott, ahol termőföld van az ipart és kereskedelmet előmozdítja, de csak úgy, ha gondoskodva van, a nyereségek kellő földolgozásáról, ha gondoskodva van arról, hogy a föld terményei könnyű szerrel továbbitassanak, elszállíthatók legyenek.

Mit ér a föld termőképessége, mit ér a gazdálkodás, ha a terményeket szállítani nem lehet, ha ennek következtében nincs kereskedő, aki a föld terményeit átvegye és tovább szállítsa, ha nincs iparos, akinek a kereskedő feldolgozás végett eladja?

Tisztán földművelő és állattenyésztő nép tökéletes művelt nem lehet. Közép-Európa kultur népei között az ipar és a kereskedelem játsza a főszerepet. Csak az ipar és a kereskedelem mozdíthatja elő a földművelést. Tisztán földművelő nemzet produkálhat nyers terményeket, de csak bizonyos ideig, addig, még a föld őstermő erejét ki nem aknázza. De ott, ahol a földművelés mellett az ipar és kereskedelem is magas fokon áll, a föld termő erejét sohasem aknázzák ki, mert ott modern okszerű gazdálkodást üznek.

A legújabb statisztikai adatok szerint Csongrád lakói 10 év leforgása alatt 2183 lélekkel szaporodtak, tehát 22.985 ember lakja Csongrád városát. Azonban ezzel Csongrád még nem lépett a nagyobb, csak a népesebb városok soraiba. Mert addig, még városunk lakói atyáiktól örökölt tespedésbe élnek, a művelt népek között helyet nem foglalhatnak.

22.985 lélek nagy szám, de olyan szám, a mely nem numerál a civilizált népek sorai között.

— **Jó utak.** Csongrád község képviselőtestületét a járás főszolgabírója felhívta, hogy tegyen eleget végre ama köteletségének, mely a községi utak jókarban tartását megköveteli. Vári Antal ármentesítő társulati mérnököt ugyanakkor felhívta arra, hogy tegyen ajánlatot a szőlőbeli összes utak kiigazítására. Csongrád község legutóbbi közgyűlése ennél fogva elhatározta, hogy az ajánlat alapján most már az összes szőlőbeli utakat az idén megcsináltatja. Ez a határozat dicséretére válik a községnek, amely a járás főtisztviselőjének üdvös intézkedését méltányolni tudta, megértvén, hogy a borkereskedés első feltétele, a jó közlekedési utak. Majd nemsokára belátják, hogy a pinczeszövetkezet is milyen szükséges? Most különben a mezei dűlő utak teljes rendbehozatalát tűzte ki a főszolgabíró, a közmunka évi helyes kihasználásával, — amelynek céltalan elfeésérlése sok panaszra adott okot, s ha egyszer fogják látni a gazdák hogy a szükséges erély az ő javuk, érdekeiket mozdítja előre — tisztában lesznek azzal is, hogy kik a nép igazi jóakarói? Egyelőre tanulságul szolgálhat nekik az a tény, hogy amire a véres száju demagógia képtelen volt: a járás főszolgabírójának kezdeményezésére megindult akciónak sikerült immár a

120% pótdót 75%-ra leszállítani Csongrádon. Jövőre még tovább lehet menni: új jövedelmek és takarékosabb beosztás mellett.

Hegyi Antal viselt dolgai.*)

Hegyi Antal a szabad stolával hihetetlen zsarolásokat üzött. Hogy fogalma lehessen valakinek örületes pénzsomjáról, elég megemlíteni, miszerint ugyanazon temetői sírhelyeket eladta kétszer is, külön-külön, pár rövid év alatt s rászoktatta az embereket, hogy újabb és újabb sírhelyeket cseréljenek, mert így kétszer, háromszor is temetkezhettek s külön mise is járt vele.

De kellett is a pénz fényes és pazar háztartáshoz: mikor jó barátja feleségének 500 frtos ágyat vett ajándékba, a jóbarát pedig megfizette a szíves előzékenységet s utazni mentek a messze olasz ég alá.

Még inkább kinyílt a szegény parasztok szeme, akik misealapítványokat tettek — de látták, hogy nem mondják a miséket, mikor elmentek a templomba a gyászoló családtagok. Sőt egy párat felszólítottak, hogy fizesse be újra az alapítványt, dacára, hogy megvan a Hegyi Antaltól kapott nyugtája.

Mert így gondolkoznak immár az emberek Csongrádon:

— «Mi a manót fizessünk mi a papnak külön a temetésért, külön az esketésért s külön a miséért! Hiszen van neki a községtől 3600 korona fizetése, olyan lakása, mint senkinek, néhány száz hold földje; már pedig ha a hivatalnokok, az urak, a kiket mindig gyaláztak, szidottak Hegyi, hogy zsarolnak, nyúznak — akár milyen hivatalos dolgot megcsinálnak, — azért külön nem kérik fizetést. De ha Hegyinek visszuk a pénzt? akkor elszakasztja — és bolond, aki hiszi, hogy halálunk után ő misézni fog értünk! Hiszen ha csak kétszáz év óta, a mióta a templomunk áll, minden évben két mise alapítványt tettek volna Csongrádon: már 400 napnak kellene lenni egy évben, hogy a halotti miséket elmondják. De maga Hegyi csak 10 év alatt 82 mise alapítványt sikkasztott el? Hát most ha 10 év alatt 80 misealapítványt elszakaszthat egy lelkész, Róma bűnbocsánata mellett a parasztoktól — akkor 100 év alatt 800 mise alapítványt, 200 év alatt 1600 mise alapítványt elszakaszthatnak olyan ellenőrzés mellett, mint a jelenégi. Mert ugyan kicsoda ellenőrzi azt a rengeteg sok alapítványt, amelynek kamataiból 200 év alatt Csongrádon pl. majdnem 1600 halotti misét kellene elmondani a lelkészeknek?»

Igy gondolkoznak Csongrádon a parasztok, így gondolkodik minden értelmes ember, hogy abban az elviselhetlen helyzetben, a melyben a váci egyházmegye püspöke őket továbbra is meg akarja tartani, csak egy megoldás van, ha ők is felveszik a küzdelmet a Rómát szolgáló, hazafiatlan néppárti papsággal szemben és országos mozgalmat indítanak. Követelni fogják az egyházi hatóságok államosítását, minden lelkésznek egyenlő nagy és fix összegű állami fizetéssel való javadalmazását s a stolá teljes eltörlését s végül a káptalani vagyonnak állami ellenőrzését, hogy tényleg valóban mikre fordítatnak azok a rengeteg alapítványi összegek, amelyeket pl. a váci káptalannál Sz. István óta egyesek tettek? Tessék kiszámítani, hogy ha évente Szt. István óta csak minden évben is egy alapítvány tételét a roppant nagy püspöki megyében — már 900 év alatt hova szaporodott az az összeg? s évente 9000 halotti misét kellene elmondani ezért. (Inkább 9000 beteg gyógyításának. Szerk.)

Az államnak tehát joga sőt kötelessége az ellenőrzést, legfőbb apostoli kegyviri jogánál fogva gyakorolni. Mert abban az esetben — ha beigazoltatik, hogy úgy van másutt is, mint a váci egyházmegyében, hogy ott csak felszedik a káptalanok a

* Ezen cikket a Magyar Szóból vesszük át.

kegyes alapítványokat, és a miséket nem mondják el — sőt a sikkasztót nem büntetik, hanem bűnbocsánatban részesítik: akkor a magyar államnak is joga, sőt kötelessége az alapítványi vagyont a nemzet és a korona javára elvonni az ilyen kezelés ahol a hazaárulás nem véték, ahol a sikkasztás, a lopás nem bűn.

Csongrád város népe ezt a tanulságot merítette abból a 10 évből, amelyben Hegyi Antal ki akarta belőlük ölni a magyar állam iránt való hűségnek, fíui tiszteletnek a szikráját is.

UJDONSÁGOK.

— **Községi közgyűlés** volt a f. hó 4-én d. e. 9 órakor a község ház tanácstermében. A tárgysorozat úgy szólván egyetlen egy érdekes tárgyat ölelt fel: a toronyőrök alkalmazását. U. i. Kovács Elemér jegyző azt indítványozta, hogy ezentul két rendőrt alkalmazzonak toronyőrökül. Ezzel szemben Réti Ferencz két tűzoltóra kéri biztosítani a toronyőri szolgálatot oly módon, hogy a 4 tűzoltó közül kettő tűz-őrési szolgálatot teljesítse, és azért fizetésük 100 frttól feljebb emeltesse, azon felül egy szolgát is kíván alkalmaztatni 100 frt fizetéssel. A községi közgyűlés szavazat többséggel a Réti indítványát fogadta el. A többi tárgyak minden nagyobb vita nélkül mentek keresztül.

— **Elpusztult szőlővesszők.** A különféle szőlőbetegségek folytán elcsigázott szőlővesszők ma már a közönséges téli hideget sem bírják ki. Így a januári 16—18^o-os hideg miatt a szőlővesszők rügyei a szoros értelmében elpusztultak, úgy annyira, hogy csak a homok alatt lévő rügyek maradtak éppen. Most már, ha tavaszszal valami baj találja érni a vesszőket, hát termés éppen nem lesz. Ezelőtt 20—25^o-os hidegnek oda se nézett a vessző, ma meg a közönséges tél is elpusztítja.

— **Zubek Lajos** aki a járásbírósnágnál közel 2 éve hogy irnokosodik f. hó 8-dikán tette le dicséretes sikerrel a telek-könyvi vizgát a kir. táblánál Szegeden. Gratulálunk a törekvő fiatal embernek!

— **A mezőrendőrök.** A csongrádi és csanyi mezőrendőrök nagyon sok panaszra adnak okot s általános a vélemény, hogy ennek oka az, mert a községi előljárók egész a gyengeségig elnézők velük szemben. Mult vasárnap mintegy százan a csongrádi gazdák felkeresték a községi főbíró, hogy mi lesz már a község ama határozatával — mely szeint jövőre ne községi — hanem magán mezőőröket alkalmazzanak. A főbíró felvilágosította a gazdákat, hogy a határozat az alispán urnál van s abban a megyei törvényhatóság foglondönteni.

— **Nyilvános nyugtázás.** A csongrádi áll. tanítók 1901. február 2-án tartott jótékony-célú tánczvigalmán felülfizettek: Dienes Márton 20 koronát, Ujhelyi Nándor 10 koronát, dr. Boér Antal, Mátéfy Kálmán 8—8 koronát, dr. Szarka Mihály, Faragó Antal 6—6 koronát, Szvoboda Ferencz, Lipcsey Janka 5—5 koronát, Robacsinszky József, Réti Ferencz, Szendrői László 4—4 koronát, Rotter Sámuel, dr. Vida Sándor, Szöke Pál, Mészáros Mihály, Vladár Sándor, Laurisin Miklós, dr. Szappanos Sándor, Kabók Károly, Rosenberg Ede, Baghy Zsigmond, özv. Gassich Lajosné, Sperling Béla, Boér Jakabné, Lipcsey Mária, Vannay Ferenczné 2—2 koronát, Klein József, Holló Adolf, Bogdán Józsefné, Kaszaniczky István, Ungváry József, dr. Buk Herman, Eszes Imre, Gyánti József, Óser Lipót, Gillingner Lajos 1—1 koronát, összesen 120 koronát. Fogadják e nemes szívű adakozók a rendezőség hálás köszönetét.

— **Járdák tisztítása.** A beállott enyhe időjárás folytán alig lehet az utcákon néha közlekedni, a nagy sár miatt, mely az utcai járdákat ellepi. A járás főszolgabírója elrendelte, hogy a vármegyei szab. rendelet értelmében az előljáróság gondot fordítson arra, hogy a háztulajdonosok házaik előtt a járdákat naponként letakarítsák a sártól, fagyos időben pedig

fűrész por, homok, vagy hamuráhintés által járhatóvá tegyék.

— **Az általános iparós ifjuság** által f. hó 17-dikén tartandó cotillion bála és 19-dikén pedig a bohóc estélyre felhívjuk a t. közönség figyelmét.

— **Népgyűlés Hegyi Antal ellen.** Addig-addig tűrte a csongrádi nép a közveszélyes sikkasztó és dühöngő örült merényleteit, míg végre megsokalta azt, hogy a plébániáján ez a közveszélyes gonosztevő zsarolja az istentisztelet és az emberek szeretetének hirdetése helyett. Ennélfogva elhatározták, miszerint népgyűlést fognak tartani, s Mezőfi Vilmos részvevése mellett felkeresik valamelyik képviselőt, hogy tegyen interpellációt a váci káptalannál elhelyezett alapítványi összegek állami ellenőrzése tárgyában.

— **A csongrádi borok.** Szokásban van itt Csongrádon, hogy az új borokat nem huzák le idejében, és a borseprű megrotthat, aminek az a következménye, hogy a jó bor elromlik lassanként. Figyelmeztetjük ennél fogva a bortermelőket, hogy boraikat mielőbb lehúzzák, hogy a seprő ne akadályozza a bor további fejlődését, érését. A földművelési miniszter által kiadott utasításban erre vonatkozólag sok tanulságos dolgot merithetnek a szőlősgazdák. Az utasítás kapható a szövetségben és minden nagyobb kereskedésben. Ára 20 krajczár.

— **A Duna és Tisza közti csatorna ügyében,** mely Soroksártól Csongrádig s innen Szegedig terjedne s viszont Fegyverházát s Kecskemétet érintené, a Pestmegyei Gazdasági Egyesület az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel karöltve legközelebb szakértekezletet hív egybe, melyen a csatorna építésével összefüggő, a mezőgazdaságot érintő dolgok kerülnek megbeszélésre.

— **Népszámlálási statisztika.** A népszámlálás eredménye immár a következőkben van megállapítva a csongrádi járás területén. Csongrádon van 3479 ház és abban 5000 háztartó. Lakosa van Csongrádnak 22985 lélek és 320 távollevő: összesen tehát 23.305.

A gőzgépközelők és kazánfűtők vizsgálatára Kruspér Pal kir. főmérnök és az államépítészeti hivatal főnökeinek elnöklété alatt Szegeden szervezett bizottság vizsgáját 1901. évi február hó 16-án d. u. 3 órakor kezdve, a m. k. államvasutak szegedi szivattyu telepén fogja megtartani, miről érdekeltek azon figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó — kellően bélyegzett s felszerelt — kérvényeiket a fent megnevezett bizottsági elnöknel (Szeged, Posta-palota) kell megjelölőleg benyújtaniok vagy beküldeniök.

Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyomor-baj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tegercs, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előleges beküldése után 1 tegercs 1.25 frtért, 2 tegercs 2.30 frtért, 3 tegercs 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs, 1. Singerstrasse 15.

CSARINOK

Beszámoló a tanítók báljáról.

A múlt hó közepe táján izléses meghívók kézbesítettek városunk közönsége körében. Kitűnt belőlük, hogy a helybeli áll. elemi, polg. fiú- és polg. leányiskolák tanító-karai f. évi febr. 2-án a «Casinó» összes helyiségeiben tombolajátékkal egybekötött táncvigalmat rendeznek. Ezzel egy egészen új testület vonult föl Csongrád bálrendező testületei

sorába. A dolog újdonsága, meg a rendezőség köréből kiszivárgó hírek publikumunk várakozását a fényesenek, nagyszabásúnak ígérkező bállal szemben a legfelső fokra csigázták. A meghívók kibocsátása óta általános szóbeszéd tárgya volt a tanítók bálja. A lezajlott multság után elmondhatjuk, hogy az ugy a fényesség, mint erkölcsi és anyagi siker tekintetében a legmesszebb menő várakozást is kielégítette. A tanítók igen ügyes bálrendezőknak bizonyultak úgy, hogy — azt hisszük — közönségünk óhaját tolmácsoljuk, ha ama kívánságunknak adunk kifejezést, vajha a jövőben évről-évre rendeznének egy-egy paedagógus bálát.

A rendezőség társelnökei: Farkas Béla, Sövényházy Antal és Blázsik Mihály igazgató urak a táncvizigalom sikere érdekében lankadatlan buzgalommal végezték a nem csekély fáradságot, körültekintést és tapintatot igénylő előmunkálatokat. Magán a multságban a jelen volt fiatalok valamennyi tagja minden igyekezetével azon volt, hogy a meghívott s ritka szép számmal megjelent elegáns hölgyközönség a legkellemesebben szórakozzék s jó szívvvel gondoljon vissza a vidáman eltöltött órákra.

Az esti 9 óra tájban garde des dames-jaik kíséretében a rossz idő dacára sűrű egymásutánban érkező mulatni vágyó hölgyeknek csinos táncrendekkel és virágcsokrocskákkel kedveskedett a figyelmes rendezőség. A «Casinónak» fényesen világitott és díszített nagytermében nemsokára sokat ígérő tűzzel-hévvvel kezdetét vette a tánc. És ez a buzgalom nemcsak hogy nem lankadt, de sőt a jó kedv növekedtével még fokozódott kivilágos-vidradtig . . .

Dienes Márton, városunk országgyűlési képviselője is eljött a multságra kedves nejevel egyetemben, kiket a teremben való megjelenésükkor tüntető éljenzéssel fogadott a közönség.

A francia négyest két kolónban 40 pár táncolta. Szünet alatt történt a tombolatárgyak kijátszása. Fölkérteünk, hogy a tombolatárgyak beküldőinek közvetítsük a rendezőség hálás köszönetét, mely kérelemnek ezennel készségesen eleget teszünk.

A terem-dekorációk közül érdemesnek tartjuk fölemlíteni az erkélyajtón függő és Vannay Ferecz rajztanár úr által tervezett és festett, művészi kivitelű nagy táncrendet, mely nemzeti szín draperiával körülvéve és külön e célra bevezetett két acetylen lángtól megvilágítva nagyban hozzájárult a helyiség ékesítéséhez.

A multságnak 123 korona és 92 fillért tevő tisztajövedelméből 83 korona 92 fillér a tautói segélyalpnak, 40 korona a kaszinó könyvtára javára lón juttatva.

Az alábbiakban közöljük a jelen volt hölgyek névsorát!

Jelen voltak asszonyok: Blázsik Mihályné, Boda Mártonné, Bogdán Józsefné, Bagossy Józsefné, dr. Buk Hermanné, Bodor Istvánné, Dudás Ferenczné, Draskovics Dezsőné, Dienes Mártonné (Bpest), Éder Jánosné, Eszes Imréné, Farkas Bélané, Fekete Sándorné, Faragó Antalné, Gyovai D. Istvánné, Horcsik Péterné, Horvát Sándorné (T.-Kürt.) Komjáthy Mórné, Kovács Elemérné, Kraxner Antalné, Kabók Károlyné, Kaszaniczky Ferenczné, László Bálintné, Missuray Jánosné, Mernyó Istvánné, dr. Nagy Sándorné, Palásthy Istvánné, Pomucz Györgyné, Rosenberg Edéné, Söhlya Gyuláné, Szarka Odónné, Szőke Pálné, Szabó Sándorné, dr. Szappanos Sándorné, dr. Szarka Mihályné, Szvoboda Ferenczné, Ungváry Józsefné, Wiesner Lajosné, Vladár Sándorné, Zöld Antalné, özv. Zelenka Jánosné.

Leányok: Bodor Mariska, Farkas Ilonka, Farkas Erzsike, Fekete Valérka, Forgó G. Anna, Gillinger Mariska, Horvát Erzsike (T.-Kürt), Kádár Margitka, Kaszaniczky Etelka, László Czilike, Lövenson

Katicza (Bécs), Mocsáry Olga, Mernyó Fancziska, Nesztor Mariska (Szeged), Polcz Mariska (Szeged), Ruttkay Aranka, Szabó Szeréna, Szarka Gizella.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

A közönség köréből.

Igen tisztelt szerkesztőség!

Megint Hegyi Antal Csongrád város plébánosáról szól az ének. Folyó hó 14-én történt, hogy nekem alólirottak lakásomon, egy 1 éves kis családom örök álomra hunyta le szemét és ebből kifolyólag, hogy a temetkezési szertartást annak rendje és módja szerint, az én szegénységem folytán betartsam, mindezeknél fogva megjelentem Hegyi Antal plébános urnál, de mert az ember soha sincs biztonságban nála, s nem tudja, milyen ovatossággal lépjen a parokhiára: beléptem hozzája és mint katolikus ember dicsértesséket mondtam neki, azt hívéim, hogy nem fog bántani. Mikor beléptem, a plébános éppen akkor is, a hivatalában lévő, nagy Krisztus szobor előtt az íróasztalánál állva végezte az írásbeli munkáját, s amint meglátott, egyszerre dühbe jött és elkezdett táncolni az íróasztal előtt haragjában, s engem a legnagyobb csufussággal lesdított, hogy miért lépek be alázatosan, s miért nem csukom be az ajtót hirtelen.

És én a legnagyobb nyugalommal hallgattam végig a szent atya ajkáról elrepülő káromkodásokat, mert különben kis családomat nem bírtam volna eltemetni.

Most arra vagyok kíváncsi, hogy ha az a Krisztus szobor, amely előtt állva káromkodott élne, mit szólott volna, látván hogy az ő szolgálja és utódja őt milyenképen tiszteli meg? Mert én ammondó vagyok, hogy ez a **vén bolond pap** nem is a theológián tanult, hanem Rózsa Sándortól.

Én még idáig híven követtem a katolika anyaszentegyház által reám szabott parancsolatokat, de már most azt mondom ezután, hogy ne követeljen tiszteletet az az egyház, amely az ilyen papot befogadja, hogy a szabad stolával nyuzzák a népet, s ne csak nyuzzák, de még durván is bánjanak velük, mint a kutyaikkal.

Hegyi csal. sikkaszt a pap — még a törvény se parancsol neki: nem akar engedelmessékedni. Ámde ezt sem fogjuk szó nélkül hagyni -- ha Franciaországban elvették és az állampolgárok javára fordították a papi vagyont, itt is azt fogjuk követelni.

Ujszászi János.



Hirdetések

jutányos árban

felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.



A magy. kir. államvasutak  gépgyárának vezérügynöksége
BUDAPEST, Váci-körút 32. száma.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő-készleteit, szalmakazalozóit,
„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszáló-, marokrakó és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lőerejű gőzcséplő-készleteit, Sack rendszerű, aczelöntésű ekéfével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Képviseelő: **Fischhof Mór Szeged.**

Köhögők és hurutos szenvedőknek a

Kaiser

mell-bonbon a legbiztosabb gyógyszer 2650 közjegyzőileg elismert bizonyítvány

Egyedüli álló bizonyítéka a biztos segítségnek **köhögés, reketség, hurut és elnyálkásodásról.** 1 csomag 20 és 40 fillérért kapható Csongrádon

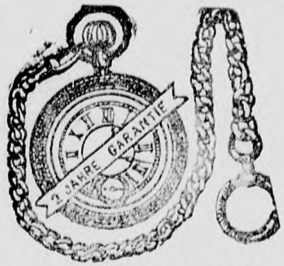
Ungváry József
gyógyszerésznél



Patkányölő

(Felix Immisch Delies)

a legkitűnőbb szer patkányok és egerek gyors és biztos elpusztítására. Ártalmatlan emberek és házi állatokra. Kapható csomagban 1 korona 20 és 60 fillérért Ungváry József gyógyszerésznél helyben.



Sok pénzt!!!

meglehet takarítani óra, óraláncz és ékszer vásárlásnál ha azt az ember

J. WANDERER

Krakau Strádom 2.

óra gyárából szerzi be.

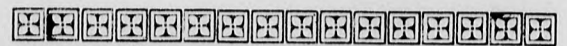
Képes árjegyzéket hűd bementve bárkinek ingyen ha ez iránt hozzá fordul.

Nem megfelelő 8 napon belül szívesen vissza vesz.

100 számú Nickel Cylinder remontoár óra 1 frt 90 kr. ugyanaz a Király arcképevel 20 krajczarral több.

900 számú ezüst remontoár óra 4 frt. 50 kr. lánczezal együtt 5 frt. 50 kr.

26 14



A **Pesti Napló**

Magyarország legrégebb és egyik legelterjedtebb napilapjának ez évi karácsonyi ajándéka a 12 forint értéket képviselő

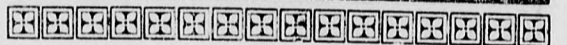
HIMFY-ALBUM

lesz, melyet a *Pesti Napló* előfizetői teljesen ingyen kapnak meg, ha karácsonyig beküldenek hathónapra szóló előfizetési díjat. Előfizetni havonként is lehet.

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 " " "
Félévre	14 " " "
Égész évre	28 " " "

Az előfizetési pénzek a *Pesti Napló* kiadóhatalához (Budapest, VI., Teréz-körút 23. szám.) küldendők.



Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbjaiában!

Legjobbnek bizonyult HÁZISZER mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu telbőfögést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértelulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rósa-féle balzsam.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító s a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, anélkül mell gyuladásnál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelek, pokolvar és genyedésnél, továbbá körömgenyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjkon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttemet képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs.

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkent és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messzeföldön híres bevált háziszser. 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr-ával. Postán 6 krral drágább.



Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerésztől és figyeljen arra, hogy a dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbrol látható három szögletű védjegy.



A ki egy utánzást talál s nekem bejelent, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak:

CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerésztárában.

BUDAPESTEN: Török József gyógyszerésztárában, Egger A. gyógyszerésztárában.

Főraktár a készítőnél **B. FRAGNER** császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag; Ecke der Spornergasse Nr. 203. e 30—27